

Kicsapták ötszázfizen- négy diákot.

Kulturbotrány Selmebányán.

— Az Est tudósítójától. —

A selmebányai választási küzdelem, a hol Heincz Hugó munkapárti és őgróf Pallavicini György pártonkivüli hatvanhetes jelölt állott egymással szemben, egy felháborító kulturbotrányt teremtett. Az erdészeti és bányamérnöki iskola 514 hallgatóját kicsapták. És pedig azért, mert a kormánypárti jelöltet május 25-én megzavarták programbeszédjének elmondásában. Másnap a Selmebányai Hírlap, a melynek szerkesztője és tulajdonosa Kuti István rendőrfőkapitány, egy páratlanul brutális cikkben — a melyben: *salakifjúság, csürhe, erkölcstelen közveszélyes banda*, kitételek nyüzögtek — válaszolt az ifjuságnak.

Az ifjuság elégtételt kért Kutitól, a ki borbély is, de mert nem kapott, macskazenét rendezett neki. Erre a kapitány-szerkesztő-borbély rendőreivel *sörtüzet* lövetett az ifjuságra s ez alkalommal igen sok *sebestítés* történt. Ezután két napra a főiskola fegyelmi tanácsa *Pető János* és *Ilosvay Lajos* hallgatókat *egy évre kizárta*. Az ifjak erre elhatározták, hogy kizárt társaikkal szolidaritást vállalnak és *kimondták a sztrájkot*, mindaddig, míg a kizárást vissza nem vonják. Erre válaszolt június 2-án *Vadas Jenő* rektor, minden *előzetes bejelentés nélkül* a kizárással.

A rektor ma Budapestre érkezett és gróf *Serényi Béla* földművelésügyi miniszternél jelentkezett kihallgatásra a botrány ügyében. *Vadas Jenő* Az Est részére a következő felvilágosításokat adta:

— Hamisak azok a híresztelések, mintha mi politikai okok miatt zártuk volna ki a tanulókat. Itt egyszerű fegyelemsértésről van szó. Két tanuló vizsgáját egy fél esztendőre — büntetesképpen — elhalasztottuk, mert a főkapitány ellenük nyilatkozott. A többiek erre sztrájkba léptek, mire mi nem tehetünk egyebet, mint hogy felfüggesztettük az előadásokat. Megjegyzem, hogy a fegyelmi tanács egyik ítélete sem jogerős. A dolog most a miniszter urnál fekszik, a ki bizonyára *méltányosan* fogja elintézni a kérdést. Nézetem az, hogy néhány nap múlva újból folytathatjuk az előadásokat.

— A főerdőhivatal vezetője, *Arató Gyula* főerdőtanácsost is alkalmunk volt megkérdezni a dologról.

— A selmebányai főiskolában történt események aktái — mondotta — legelőször hozzám kerültek. *Nem adhatok* róluk részletes felvilágosítást, de nekem az a véleményem, hogy *egy-két nap alatt minden rendbe jön.*

Nem lehet kétséges, hogy a földművelésügyi miniszter jóváteszi ezt a brutális hibát, a mely kockára tette a főiskola komolyságát és több, mint ötszáz fiatalember pályáját.

Felhőszakadás, árviz, óriási pusztulás mindenfelé.

A Máv. igazgatósága jelenti: A felhőszakadás okozta pályarongálások miatt a további intézkedések a Temesvár—orszói vonalon Teregova és Mehádia között az összes forgalom szünetel. Karánsebes és Teregova közt a gyorsvonatok nem közlekednek. A Temesvár—báziási vonalon Fehértemplom és Báziás között további intézkedésig az összes forgalom beszüntetett.

*

Oravica, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

Tegnap délután itt és a vidéken *nagy felhőszakadás volt*. A Berzova és több patak kilépett medréből, alámosta az országutat, több községet is elöntött. Az összes forgalom szünetel. A szélvihar kidöntötte a táviró- és telefonpóznákat. Szász-kabányán is óriási zivatar pusztított. A Nera hidját elmosta az ár. A vonatok csak Fehértemplomig közlekednek. Báziás egészen víz alatt van. A gabonában, a gyümölcsösökben óriási kárt tett a felhőszakadás.

Berlin, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

Tegnap ismét felhőszakadás és zivatar vonult végig Berlinen és az egész környéken. A villám többször lecsapott. Szerencsére, emberéletben nem esett kár. A mélyebben fekvő utcákat elöntötte az árvíz. A városi villamosvasut nem közlekedhetik.

Köln, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

Az árviz óriási pusztításokat vitt végbe. Az anyagi kár meghaladja a három milliót. A községekben nagy az inség. Minden termés tönkrement. Országszerte gyűjtés indult meg a kárvallottak fölségítésére. Katonaszágot rendeltek ki.

München, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

Az Isar vizállása majdnem 3 méter. Árviz fenyeget. A weilheimi vasutvonalon a töltéseket elmosta az ár. A vonatok nem járnak.

Oberammergau, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

Ma éjjel felhőszakadás volt. Az Ammerheide dus gyümölcsösei és a termőföldek elpusztultak.

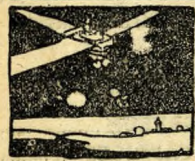
Füssen, június 15.
(Az Est tudósítójától.)

A folytonos felhőszakadástól a Pellach kiöntött. Hochenschwangautól dél felé a termőföldek víz alatt vannak. Olyan a vidék, mint a tenger. A Lech is veszedelmesen árad.

A repülőtéren.

Meddig tart a verseny. — Paulhan ezer méter magasan. — Székely gépe eltörött

A »Le Gypaete« tegnap este fél-hét órakor felemelkedett. Paulhan ült rajta, ezuttal utas nélkül. De erre az utjára nem is akadt volna kísérő társa. Mert azzal a szándékkal emelkedett fel, hogy megjavítja a magassági világrekordot.

Lenn a már közismert előkelő társaság. A finom és kedves zsúr, mely minden délután kifejlődik a rákosi téren, a legutolsó nyári divat bemutatója, csendes udvarlás és flirt, emberek találkozója, a kik egész éven át csak látásból ismerik egymást, a színházak földszintjéről a páholyokkal néznek farkasszemet, repülési rajongók, a kik Lathamot vagy Paulhant imádják, *Augusztó* főhercegnő és udvara és a bejáró előtt hatalmas kocsis- és autotábor. Az emberek sétálnak, nevetgélnek, körülbelül már ügyet sem vetnek a motorok zugására, a mikor hirtelen valaki észreveszi és attól a pillanattól a meglepetés moraja kíséri a bátor, fenséges magasságokba törő Paulhant.

Lassu körökben szelte a levegőt, egyre magasabban és magasabban, már le sem hallatszott a motor berregő szava, már nem is látszott a benzín kíséző, kékes füstcsikja, már elképzelhetetlen volt, hogy odafenn emberi alkotmány száll, azon hajdonfővel valaki ül és elhagyja a földi lármát, és elhagyja a levegő madarait. Mindig feljebb és feljebb! A repülőgép vászonsíkjai eltűnnek, csak öt apró vonal látszik, inkább káprázat, mint valóság, közbe lemegy a nap, nyugat felé a bárányszínű csodálatos rózsaszínben rezgenek, az erdő felett majdnem zöld, kékes párázatú a levegő, a fák, cserjék, bokrok, házak beleolvadnak, mint az egysíkú japáni képek, a Külső kerepesi-ut felé sötétbe huny már át az égbolt, és mindez árnyalat, e szín, e gyönyörűség kép felett, mint egy más világból való csoda, szállt a *Le Gypaete*.

Mit törődött azzal, hogy alatta egyre róttá köreit az igyekvő Wagner, mit bánta, hogy utána iramlott, de mélyen alatta maradt a vakmerő és félelmet nem ismerő Efimoff, a ki egyenesen a kórágyról ült repülőgépére, nem érdekelte a virágos kormányu, kacérnézésű De la Roche, messze elhagyta Lathamot, Rougiert, egészen lenn a porban, mint beteg selyemhernyó-lepkék bukdácsoltak és vergődtek a szegény magyarok, ő pedig szállt, szállt a végtelen magasságokban, a kék, tiszta levegőben,

a honnan közelebb látni a csillagokat és messzebb a földet.

Milyen hálátlan és léha a pesti közönség! Egyszerűen tudomásul vette ezt is. Egészen természetesnek találta, hogy Paulhannak az ő tiz és husz koronájáért ezerhatvan méter magasra kell emelkedni. Másutt milyen mámor, taps és üdvözlőgás követte volna a vakmerő utat, hogy orditoztak, kikelték volna magukból az emberek, itt egyszer-kétszer felnéztek és tovább sétáltak, tovább beszélgettek, tovább udvaroltak. Csak abban a pillanatban fogta el a sokaságot egy kis megindulás, mikor a gép mint egy lecsapó saskeselyű, zuhant a föld felé.

Ezer méter magasságból másodpercek alatt ért le, — micsoda hatalmas érzés lehet ez! — és a föld felett alig husz méternyire lendült csak előbbre egy kis ivben és megállott a tér közepén. Belőle egy ember szállott ki, arca sápadt, szeme különös csillogású, kezével fáradtan simítja hátra hosszú, fekete haját. . . Egy ember, éppen olyan, mint mi, annál csodálatosabb, hogy fönn járt a tiszta, végtelennek tűnő magasságokban.

A mi ezenkívül történt a repülőtéren, szép volt, kedves, változatos, mindenki érdeklődésére méltó, de mellékes Paulhan csodálatos produkciója mellett.

Repülő lidérc.

A mikor Paulhan visszatért a magasságokból, Latham indult utának. Azt mondták, hogy le akarja verni a Paulhan rekordját. Már félhomály volt a téren, Latham lassu körökben emelkedett egyre magasabbra. Egyszerre azonban lefelé fordult. És ekkor csudaszép jelenséget lehetett látni. Az Antoinette-gép orrán égett a benzín. Kis vörös, sárga, lila lángok táncoltak a motoron és Latham, a kinek az ilyen romantikus, művészi dolgok iránt nagy érzéke van, egyre repült a lángokkal a gépe orrán. Olyan volt, mint egy szálló lidérc.

Pischoff rosszul lett.

Az osztrákok néhány napja nem szerepelnek a versenyen. Pischoff két napja szállójában romlott halat evett és *halmérgezésben* megbetegedett. Ma azonban mégis összeszedte magát és repülni akart. Utast is akart magával vinni, gróf *Bánffy Miklóst*, az író erdélyi mágnást. Előbb azonban ki akarta próbálni a motorát és egy kis repülést tett egyedül. Egyszerre hirtelen leszállt. Munkatársunk odasietett a géphez. Pischoff sápadtan mondotta:

— Majdnem lezuhantam. *Hirtelen rosszul lettem* a gépemén és elszédültem. Alig tudtam a földre szállani! . . .

Esti séta a levegőben.

Már vége volt a versenynapnak, eldőrdült a végét jelentő ágyulövés, a közönség eltávozott, a mikor a sötétben egy árny suhant végig a tér fölött és motorzugás hangzott ismét. Kinet repült egy utassal. Utasa hölgy volt, báró *Hatvany* Józsefné.

Székely balesetei.

A magyar biplánt tegnap délután miközben *Efimoff* szédületes magasságban szelte a felhőket, kivontatták a pályára. Fiatal mérnökök serege vette körül a gépet; megható volt, hogy foglalatokodtak a gép körül, hogy becézték a szegényes drótokat és nádszálakat, a miknek a segítségével barátjuk a magyar repülésnek akar sikereket szerezni.

Székely Mihálynak nem volt szerencséje. *Nekifutott a gépével, de csak öt-tíz méteres ugrásig vitte.* Újra megpróbálta, de a porondon igen sok repülőgép hevert, *Kinet* a fivérével épp akkor szállt le, mert a motorral valami baj volt. *Székely* nekifutás közben ki akart térni a *Kinet* gépe elől, de a nagy homokban a farkon levő oldalkormány hátsó része eltörött. A gépet bevontatták.

A magyar mérnökökön kívül, a kik *Székely* gépét kikisérték a térre, *Paulhan* is kiment a magyar biplán után. Egy kis kézi fényképezőmasina, úgynevezett *photo-filmelle* volt a kezében, azzal lekapta a gépet és eltávozott.

Ma reggel *Székely* ismét kivontatta kis biplánját a területre. És ma délelőtt ismét baleset érte a gépet. Mintegy három méter magasba emelkedett, de alig tett meg néhány métert a levegőben, *lezuhant.* A gép *alváza egészen összeroncsolódott.*

A magyar repülők kísérletezései lassan haladnak. Hogy miért, az nagyon egyszerű. A magyar repülők szegények, gépeik a legolcsóbb, leggyengébb anyagból vannak összeróva, a pénzhány csak úgy ri le róluk. Gazdag mecénásaink pedig, a kik ezeket adnak külföldi levegősoffőröknek, hogy néhány percig fölvigye őket a levegőbe, egészen megfélekedeznek azokról a küzködő magyar mérnökökről, a kiket segítve, ezzel a néhány ezer koronával talán megvalósíthatnák a magyar repülés ideálját.

Még egy magyar baleset.

Ma délelőtt a repülőtéren még egy magyar baleset történt. *Király* és *Grusz* gépe, egy különös formájú

monoplán tegnap elkészült és ma délelőtt kivonult a térre. Egy másik magyar monoplán, a *Hercegé* is indulni akart. A két magyar gép nekigurulás közben egymásnak pattant és összetört.

A keddi verseny.

A nyolcadik versenynapon *Paulhan* végre megemberelte magát s sportszempontról is értékes repülést produkált. Az általa elért és hivatalosan konstataált 1060 méteres eredmény nemcsak ennek a meetingnek legjobb eredménye, de

abszolút jó eredmény,

mert nincs messze a világrekordtól sem. Ha *Paulhan* előbb kezdte volna kissé komolyabban felfogni a versenyt, úgy keddi röplése bizonyára a világrekord megjavításával járt volna. Így azonban a megfelelő training következtében kimerült s nem tudta folytatni utját. Pedig az idő nagyon kedvező volt s *Paulhan* megjavíthatta volna saját

1270 méteres világrekordját,

a melyet Los-Angelesban ért el 1910 január tizenkettedikén. Igaz ugyan, hogy Veronában május 26-ikán állítólag 1463 métert ért el, de ez még nincs hitelesítve, valamint nem hiteles az Amerikából érkező 1467 méteres repülés sem.

Paulhan máskülönbben is kitett magáért, mert montörje társaságában egyelőre maga számára biztosította a terhelési verseny első díját és megszerezte az időtartam és távolsági versenyek napi második díját. *Paulhan* tehát igyekezett megemberelni magát, nem úgy mint *Rougier*, a kinek szereplése

szégyene a budapesti meetingnek.

Ez a primadonna éhen halna, ha a nyert díjakból kellene megélnie. A heliopolisi meeting óta *Rougier* érdemtelenül szerzett nagy hírnevből él. Budapesten eddig még semmit sem mutatott. *Paulhan* keddi fényes szereplése után ügyvédi karunk egy fiatal disze azt hitte, hogy most okvetlenül *Rougier* bravurjára kerül majd a sor s megkérdezte a franciát, mikor száll fel. *Rougier* azonban, ha az ő repüléséről van szó, nemcsak mint aviatikus tagadja meg önmagát, hanem elfelejti azt is, hogy francia, mert elég udvariatlanul válaszolt s elrohant. Persze nem a hangárjához, hanem a buffetbe. A fiatal ügyvéd kissé megütközve nézett utána s ezt észrevette *Rougier* egy honfitársa, a ki magyarázképpen megjegyezte, hogy itt

nyakról és pénzről

van szó. A pénzt *Rougier* megkapta, tehát nem bolond nyakát feláldozni, mikor neki nem is kell 1000 méter magasságba felrepülni, mert mennyben érezheti ő magát a felesége mellett is. *Rougier* már bizonyára mint lenézett aviatikus és letárgyalt nagyság fog innen távozni. Honfitársai közül *Paulhan* már kitett magáért s most bizonyára

Latham

fog valami bravurosat produkálni. Az anyai ágon benne csergedező angol vért minden alkalommal megtagadó, francia tegnap még akarta ismételni

nizzai bravurját. Akkor lehetőleg az utolsó pillanatban startolt s szédületes meredeken haladva, ment fel a magasba. Tegnap már elkésett s azért csak 260 méternyire emelkedett. Ha szerdán kedvező az idő, úgy *Latham* bizonyára

jelmegy a felhőkbe.

Tegnap közölt kimutatásunk az eddigi eredményekről és díjakról a keddi kiválóan sikerült nap után megváltozott. Az időtartam és távolsági verseny helyezése változatlan, mert ezekben csak *Wagner* ért el oly eredményt, a mely számít, de ő neki is van jobb eredménye.

Lényegesen megváltozott

a magassági verseny képe,

most már *Paulhan* vezet s ezzel *Frey* Alfréd egyelőre kiesett a négy díjazott sorából. Az eredmény most:

1. *Paulhan*.....1060 m.
2. *Illner* ..... 449 m.
3. *Chavez* ..... 442 m.
4. *Efimoff* ..... 255 m.

A gyorsasági verseny képe sem változott, noha néhány igen szép eredményt értek el, de csak ugyanazok, a ik eddig is a díjak nyerei. A lassasági versenyben *Amerigo* $\frac{9}{10}$ másodperccel ütötte el *Warchalowszkyt* a második díjtól s ezzel *Frey* André esett el az eddigi nyereségtől.

A terhelési versenyben is *Paulhan* lett első s *Engelhardt* csak második lett, míg *Kinet* megszerezte a harmadik díjat.

Az összeredmény-versenyben *Paulhan* biztosította magának a negyedik helyet. A nyereségek e szerint most következő képet mutatnak.

- Wagner* 30.600 kor. (30.600).
Paulhan 22.000 kor. (7000).
Illner 14.000 kor. (20.000).
Latham 10.000 kor. (10.000).
Frey Alfréd 9000 kor. (90.600).
Kinet 7000 kor. (6000).
Efimoff 2600 (3600).
Engelhardt 2000 kor. 5000).
Chavez 2000 (4000).
Jullerot 2000 kor. (2000).

Warchalowszky 1000 kor. (2000).
A zárjelben levő számok az előző napon feltüntetett nyereséget jelzik.

A nyolcadik nap eredményei:

Magassági versenyben: 1. *Paulhan* 1060 méter. 2. *Efimoff* 256 méter.
3. *De la Roche* bárónő 138 méter.
Latham 260 méteres repülését, mint-hogy időn túl történt, nem vették figyelembe.

Gyorsasági-díjban: 1. *Latham* 72 kilométer óránkénti sebesség. 2. *Jullerot* 70.22 kilométer. 3. *Wagner*.

Távolsági versenyben: 1. *Wagner* 110 kilométer 118 méter. 2. *Paulhan* 44 kilométer 930 méter. 3. *Latham* 44 kilométer 560 méter.

Időtartam-versenyben: 1. *Wagner* 1 óra 43 perc 30 másodperc. 2. *Paulhan* 44 perc 23 másodperc. 3. *Latham* 39 perc 09 másodperc.

Terhelési versenyben: 1. *Paulhan* 44 perc 23 másodperc. 2. *Kinet* 21 perc 06 másodperc.

Az összeredmény-verseny jelenlegi állása:

- Wagner* 10 ó. 55 p. 49 mp.
Kinet 7 ó. 54 p. 26 mp.
Efimoff 3 ó. 17 p. 48 mp.
Paulhan 2 ó. 51 p. 7 mp.
Latham 2 ó. 45 p. 48 mp.

Meddig tart a verseny?

Hire jár, hogy a francia versenyzők a mai versenynap után elutaznak, mert a roueni versenyen kell résztvenniök, a mely 19-én kezdődik. Hire jár azonkívül, hogy *ma van az utolsó versenynap.*

Ezzel szemben a verseny intézősége kijelenti, hogy a francia versenyzők a *meeting utolsó napjáig* itt maradnak, mert a roueni verseny nem is áll a nemzetközi aviatikus szövetség védősége alatt és a résztvevők akkor jelennek meg ott, a mikor akarnak.

A verseny tartamára vonatkozóan a vezetőség kijelenti, hogy a *meeting* még néhány napig tartani fog, hogy meddig, azt még nem tudják.

Mára egyébként *érvényes valamennyi jegy*, bármely ezutáni napra váltották is.

A comói véres titok.

Milano, június 15.

(Az *Est* tudósítójától.)

Mind valószínűbb lesz az a föltevés, hogy a tóban talált női holttest nem szerelmi drámának volt az áldozata, hanem *rablógylkosság* történt és *Porter* a nővel együtt pusztult el. Találtak egy levelet az áldozatok lakásán, a melyben *Porter* arról értesíti *Iszpolatovot*, hogy elutaznak és a Rivierára költöznek. Ezt a levelet ugyan nem küldhette el *Porter*, de lehetséges, hogy *Iszpolatov* más uton tudta meg, hogy a pár el akar utazni. Talált a rendőrség egy környékbeli parasztot, a kitől *Iszpolatov* kérdezősködött, hogy *Moltrasio* mellett milyen mély a Como-tó.

Viszont *Porter* beteges, örületes *jellekénységéről* is vannak adatok a mellett, hogy a gyilkosság szerelmes szenvedélyből történt, bizonyítana az is, hogy a holttest mellett találtak a nő első férjének szerelmesleveleit.

Iszpolatov egyelőre fogságban van és a rendőrség mind a két irányban nyomoz. Az amerikai konzul, a ki szintén résztvesz a vizsgálatban, biztosnak tartja, hogy *Porter* is meggyilkolták.

Milano, június 15.

(Az *Est* tudósítójától.)

A rendőrség távirati értesítést kapott Amerikából, a mely szerint *Porter* édesátyja, a ki törvényszéki bíró Amerikában, *táviratot kapott a fiától.* Azt táviratozza, hogy ne aggódjanak miatta, jól érzi magát és *nemsokára hazamegy Amerikába.*

A nyomozás kiderítette, hogy *Porter* *Susano* felé, *Luzernbe* szóló *másodosztályú jeggyel* vonatra ült. Eddig azonban még nem sikerült megtalálni.

Scott *Mary*, a meggyilkolt amerikai színésznő igen előkelő családból származik. Unokahuga *Harris*onak, az Egyesült-Államok elhunyt elnökének és rokona *Simpson* admirálisnak is.

A Justh-párt

most elsejére egy kisebb párthelyiséget keres. — Mert egy képviselő kilépett a pártból.